

በሎንደን የሚገኙ ኢትዮጵያውያን በወያኔና በሱዳን መሀል የተደረገውን አገር ሻጩን የድንበር ውል አወገዙ።

ወንድሙ መኩንገ፣ ሎንደን ጥር ፱ ቀን ፪ሺ፪ ዓ.ም



በሎንደን ከተማ፣ በኢትዮጵያ ተራድያ ማኅበር አዳራሽ ጥር ፱ ቀን ፪ሺ፪ ዓ.ም የተደረገው ጎዘባዊ ስብሰባ፣ በወያኔ/ኢሕአዴግና በሱዳን መሀል፣ አሳሪነት በሌለው የቅኝ ገዢዎች መረጃ ላይ ተመርኩዞ የተደረሰውን ውል የአገርን ሉዓላዊነት የሚሸራረርና በመሆኑ አወገዘው። ይኸ ዶክተር ኤርሚያስ ዓለሙ በሊቀመንበርነት የመሩት ሕዝባዊ ስብሰባ፣ ጥናታዊ ጽሑፎችና ከዚህ በፊት

ተለምዶ የማይታወቁ መረጃዎች የቀረቡበት፣ ብዙ ትምሕርት የተቀሰመበት ስብሰባ እንደነበር ሁሉም በማድነቅ አዘጋጆቹን አመስግኗል።

ሊቀመንበሩ ስብሰባውን የከፈቱት፣ ለዲሞክራሲና ስብዓዊ መብት ሲታገሉ፣ የወደቁትን፣ ድንበራን፣ ቁዳዬን፣ እርሻዬን፣ ቤቱን፣ ንብረቱንና አገራን አላስደፍርም በማለት ሲፋለሙ የወደቁትን፣ በእስር ቤት የሚሟቃቁትን በማስታወስ በጸሎት ከከፍቱት በኋላ፣ የጉዳዩን አሳሳቢነት በማየት የእሁድ ዕረፍታቸውን ሰውተው የመጡትን ተሰባሳቢዎች አመስግነው ሊቀ ማምራን አበባው ይግዛውን ስለድንበሩ ጉዳይ የመግቢያ ንግግር እንዲያደርጉ ጋበዙአቸው።



ቁም-ነገሩ፣ “ማን ይናገር የነበረ፣ ማን ያርዳ የቀበረ” እንደሚባለው ሆነና አካባቢውን በድንብ የሚያውቁት፣ ጎንደርን በምክትል አስተዳዳሪነት የመሩት ሊቀ ማምራን አበባው ይግዛው፣ ስለ አካባቢው ውበት፣ ልማት፣ በሚጣፍጥና በሚገባ አማርኛ ጥርት አድርገው አስረዱ። እጅግ አድርገው በሚያሳምን፣ ወኔ በሚቀሰቅሽ እና “ወይ አገሪ በሚያሰኝ” ሁኔታ እያንዳንዱ ኢትዮጵያዊ ለምን እንዲህ ዓይነቱን የአገር ክህደት ወንጀልን መቋቋም እንዳለበት ሲያስረዱ፣

“ድንበሩ የተጣሰበት፣ ስላም የለውም፣ ድንበር የሌለው ዜጋ እንቅልፍ የለውም፣ ድንበር የሌለው አገር ስለልማትና ዕድገት ሊያውራ አይችልም” ብለው ወገንን አስደምመውታል። ለምን በቆራጥነት መታገል እንዳስፈለገም በማያወሳውል አኳኋን አስረድተዋል። ከዚህ በፊት ተደፍሮ፣ ድንበሩ በባዕድ ሲገፋ፣ የመሪውን የክተት አዋጅ ሰምቶ በአንድነት “ሆ!” ብሎ ቀጭ እንደተነካበት ንብ ተነስቶ ክብሩን በክንዱ የሚያስጠብቅ ሕዝባችን፣ “መሪ ነኝ” ባዩ ከሆነ ወዴት ይደረሳል? ዛሬ ከአንድ መንደር ተጠራርተው ወጥተው ለአገር መሪነት በተአምር በበቁት ከሆደዎች ድንበሩ ሊደፈር፣ መሬቱ ሊቆረሰ ያየ ሕዝባችን ግራ ተጋብቶአል። በነገራችን ላይ፣ ሊቀ ማምራን አበባው ይግዛው፣ በጣት ከሚቆጠሩት አዛውንት፣ አንድም ቀን ለአገራችን አንድነትና ሉዓላዊነት ከሚደረገው ትግል ጀርባቸውን እስካሁን ያልሰጡ፣ ከራሳቸው የጤንነት ሁኔታና ያልተመቻቸ የሰደት ኑሮ ይበልጥ የአገራቸው ድጎንነት ዕንቅልፍ የሚነሳቸው “አይዘክቸሁ! በርቱ!” ባይ አባት መካሪና ለነጻነት ታጋይ ናቸው። እኚህ አባት ናቸው ለመጀመሪያ ጊዜ የታሪክ ሊቆቻችን፣ በዚህ አካባቢ ብዙ ምርምር ሲያካሄዱ ያላዩትን ብዙ የተባለለትን ካርታ ለመጀመሪያ ጊዜ፣ ከተደበቀበት ጎልግለው አውጥተው ለማየት የበቁት። ያም ሳይበቃቸው፣ በልዩ ጥበብና ማግባባት ከብሪቲሽ ላይብራሪ ዝግ መዝገብ ቤት (archive) በረቀቀ ዘዴ ፎቶ ኮፒ ማድረግ ችለዋል። ካርታው፣ ከዚያም ተርፎ ዛሬ በአንዳንድ አገር ወዳድ ኢትዮጵያውያን ዕርዳታ በጨረር ፎቶ ተነስቶ (ሰካን ተደርጎ) በኮምፕዩተር ለሚፈልገው ሁሉ ለመዳረስ ተችሏል። እንደት አድረገው እንደተሳካላቸው አትጠይቁ። ብቻ፣ ፍላጎትና የአገር ፍቅር ያለው ምንም ማድረግ

እንደሚችል እኚህ አባት አስተማሩን። ሊቀ ማምራን አበባው ይገዛው፤ አጼ ምኒልክ ይኸችን ዛሬ በዕጃችን የቀረቹውን ኢትዮጵያን ለኛ ለማውረስ ብዙ ውጣ ወረደ አሳልፏል፤ ስንቱን አቀበት ወጥተው ስንቱን ቁልቁለት ወረደዋል ብለው ችግራቸውን ሁሉ አስረድተዋል። ከቅኝ ገዢዎች ጋር ባደረጉት ትንቅንቅ፣ በተለይ፣ ከለዩላት ጠላት፣ ከጣሊያን ይልቅ፣ የእንግሊዝ ደባ ምንኛ እንዳስቸገራቸው፣ አስተምረውናል። በጊዜው አገሪቱ ውስጥ ተከሰቶ የነበረው ረሀብ ምንኛ ሕዝባቸውን እንደገዳቸው፣ ገልጠዋል። ቢሆንም ለእንግሊዝ ማስፈራራትና ግፊት ሳይንበረከኩ የራስ ምታት እንድሆኑባት አስረድተው፣ ሊቀ ማምራን አበባው ይገዛው ለጥልቀቱ ጥናት፣ለቀድሞው የአዲስ አበባው ዩኒቨርሲቲ የታሪክ ምሩቅ፣ ለአቶ አገኘሁ ገበየሁ መድረኩን አስረከቡ።



አቶ አገኘሁ ገበየሁ፣ ያቀረቡት ጥናትና የምርምር ውጤት ተመልካቹን ከአንድ ሰዓት ተኩል በላይ ከመቀመጫው ያጣብቀው፣ ተስምቶ የማይሰለች፣ የዕውቀት ምንጭ ነበር ቢባል ማጋነን አይሆንም። የተሳካለት፣ በጥንቃቄ የተዘጋጀ፣ በማስረጃ የተደገፈ፣ ምሁርዊ ጥናት ነበር። ምሁራን እንኳን አንድን የምርምር ውጤት ሲያቀርቡ፣ ስልችት ይላሉ። አቶ አገኘሁ ግን፣ ረቂቁን ጥናት በሚገባ ቋንቋ፣ በአገር ፍቅር ስሜት ሸፍነውና አጣፍጥው

አጎረሱን። ማንም ሰው ከተቀመጠበት ሳይነቃነቅ፣ የቅኝ ገዢዎች አፍሪካን ሲቀረጣመቷት እንዴት አድረገው ኢትዮጵያን፣ ብቸኛዋን የአህጉራቷን ነጻ ሀገር እንደከበቧት ቁልጭ አድረገው አስቀመጡ። ብረቲሽ ላይብራሪ መዝገብ ቤት (archive) ውስጥ ተደብቀው አዲራ ሲጠጡ የነበሩትን፣ የእንግሊዞችን ሸርና ተንኩል አንድ በንድ የሚዘከዝኩ ሰነዶችን ቆፍረው አውጥተው አድማጩን “ይኸም ነበር ልካ!” አሰኝተውታል። የአባይን ምንጭ ለመቆጣጠር ግብጾች ለሽ. ዓመታት ያደሩትን ድር፣ የወጉንን ጦርነቶች፣ በባሕል፣ በሀይማኖት ሳቢያ፣ ያደረሱብንን ጣጣ፣ የውስጥ ቅራኔን በመጠቀም እርስበርስ እንድንበላላ የሸረቡብን ሴራ አንዳች ሳትቀር ግልጥልጥ አድርገው አስተማሩን። የደርቦችን (መሀዲስቶች) ቁም ያዘለ በቀል በመረጃ አስደግፈው አስረዱ። በኋላ ላይ፣ ሁለቱም አገሮች፣ ግብጽና ሱዳን እራሳቸው፣ የእንግሊዝ ቅኝ ግዛት ሆነው አረፉት። ስማቸውን ተነጥቀው፣ ሕልውናቸውን አጥተው አንግሎ-አጂብሺያን ተሪቶሪስ ተባሉ። እንዲያም ሆኖ ግን፣ ኢትዮጵያ ነጻነቷን አስጠብቃ ኖሮች። እንግሊዝ፣ ከኢትዮጵያ ጋር ድንበር መካለል ነበረባት። ኢትዮጵያ ተከባ ነበር። ክምዕራብ እስከደቡብ፣ እንግሊዝ ሰፊውን ቦታ ይዛ ነበር። በደቡብ ምስራቅ እንግሊዝና ጣሊያን፣ ክምስራቅ፣ ፈረንሳይ፣ ከሰሜን ጣሊያን ከበዋት መፈናፈኛ አልነበራትም። በዚህ ጊዜ ነበር እንግሊዝ ትልቅ መሬት ቆርሳ ከኢትዮጵያ ለመንጠቅና አንግሎ-አጂብሺያን ግዛቷ ውስጥ ለመጨመር ወጥመዷን የዘረጋቸው። መጀመሪያ ሀሪንግተን የተባለ እንግሊዛዊ ነበር፣ አጼ ምኒልክን እንዳንደም በማግባት ሌላ ጊዜም በማስፈራራት ከማይወጡበት ጣጣ ውስጥ ሊከታቸው ሊያገላላቸው ይሞክር የነበረው። ብልሁ ንጉስ ዓፄ ምኒልክ ግን፣ ከወጥመዱ ብዙ ጊዜ አምልጠዋል። በጭንቀት (ዱረስ) ውስጥ እያሉ፣ ሥራ ላይ ያልዋለ ከምንም የማይቆጠር ውል በ1902 ንጉሱ ፈርመው ነበር። በኋላ ላይ አንድ ሻለቃ ጉዊን የሚባል አብድ እንግሊዛዊ፣ ስምምነቱንም ትቶ በራሱ፣ “ለአደንና ለሳይንሳዊ ጥናት” ፈቃድ ከንጉሱ አስወጥቶ እየዞረ፣ ደስ ያለውን መሬት ወደ እንግሊዝ ግዛት እየሞጀረ በርሱ ምኞች ካርታ ይሰል ገባ። አቶ አገኘሁም ስለዚህ የጦር መኩንን ሲናገሩ የሰለላ ካርታ ሲሰል ምን ያደርግ እንደነበረ፣ ጠላትን የጎረጥ ያይ የነበረው የአገራው ሕዝብ ሲጠይቀው እንዳይተናኮለው ለአደንና ለሳይንሳዊ ጥናቱ ጉዞ ላይ እንደነበረ የሚያስረዳ የንጉሡን ደብዳቤ እያወጣ ያላይ ነበር ብለዋል።

“Major Gwynn & Major Austin instructed by the British government ‘to pose as semi-scientific, semi-shooting expedition, and to avoid discussing frontier questions with anyone except possibly Abyssinian officers of some rank whom we might meet.’”

እንግዲህ በዚህ ሁኔታ ላይ ተመሥርቶ በማጭበርበር አንድ ሻለቃ የነደፈውን ካርታ ነበር፤ አቶ መለስ ሆዬ ከመቃብር ቆፍረው አውጥተው ለወዳጃቸው፤ ለሱዳን መንግስት የኢትዮጵያን አንጡራ መሬት ሊያስረክቡ የደፈሩት።

ጥናቱ ሰፊ ስለሆነ፤ ዋናው የአቶ አገኘሁ ሥራ በድረገጻች የውስጥ መረብ (internet) እንዲበተን ሕዝቡ ስለጠየቀ በቅርቡ የኸው የፈጸማል።



ከዚህ በኋላ ወለሉ ለውይይት ተከፍቶ ሰፊ ያሉ አስተያየቶችን አስተናግዷል። በውይይቱ ጊዜ፤ የሕግ ጉዳይ በሕግ ባለሙያዎች ተነስቶ በቂ ምላሽ ተሰጥቶታል። ይኸን የሞተ ውል፤ ወያኔን ምን ከመቃብር አስገትታት?

መሬታችንን ለጎረቤት አገር እንዲህ ለመቸር ምን አነሳሳት የሚል ጥያቄም ተነስቷል። መድረኩ የመሰለውን መልስ ቢሰጥም፤ እንዲህ ዓይነት ወንጀል በአንድ መንግሥት ሲፈጸም በታሪክ የኸ የመጀመሪያው በመሆኑ ዕውነተኛውን ህቅ ሊያውቅ የሚችለው አራሱ የወንጀሉ ፈጻሚ ወያኔ ብቻ ነው።

ሌላው ታዳሚ የጠየቁት ጥያቄ ወያኔ እንዲህ ዓይነት ክሕደት በዚህ ሰዓት ሲፈጸም፤ ምናልባት



በምርጫው እንዳንረብሽው የቤት ሥራ ሰጥቶን እዚያ ላይ ብቻ እንድናተኩር ታሰቦ ይሆን የሚል ነበር። ከአዳማጭ መሐልና ከመድረኩም በጣም ጠልቅ ያለ መልስ ተሰጥቶብታል። ወያኔ የኸ ጎዳ እንዳይታወቅበት አፍኖ ለመደበቅ ሞክሯል፤ ፈርቶ፤ ተምቦቅቶቋል።

በምስጢር የያዘውም በዚህ ምክንያት ነበር። የሱዳን መንግሥት ግልጽ ሲያደረገውም በጣም ተናዶባቸው ነበር። ስለዚህ ይኸ ወያኔ እንዲነሳበት የማይፈልገው፤ ጨለማን ተገን አድረጎ ኢትዮጵያን ሊጎዳት የሽረባት ደባ ነበርች። ሊያመልጥ የሞከረበት አሳፋሪ ድርጊት በመሆኑ፤ ብዙዎቻችን ያንን ጉዳይ ይዘን እንደንገሳ ጨርሶ አይፈልግም። ያውቃታለ!!! ኢትዮጵያዊ ለድንበሩና ለትዳሩ ቀናዒ የሆነ ሕበረተሰብ ነው። ወያኔ ያንን ጠንቅቆ ያውቃል። ስለዚህ እኛ ስለምርጫው ጉዳይ ሳይሆን የአገር ማትረፋ ትግል ላይ ማትኮር እንዳለብን በደንብ ተቀምጧል። ከብዙ የሀሳብ ልውውጥም በኋላ፤ ሕዝቡ የሚከተለውን የአቋም መግልጫ አውጥቷል።



“በዛሬው ዕለት ጥር ፱ ቀን ፪ሺ፪ ዓ. ም. በሎንደን ከተማ በኢትዮጵያውያን ተራድያ ማኅበር አዳራሽ የተደረገው የኢትዮጵያውያን ሕዝባዊ ስብሰባ በኢትዮጵያና በሱዳን መሀከል ስላለው አሳሳቢ የድንበር ማክለል ጉዳይ ጠለቅ ያለ ምርምር የተካሄደበት ጥናት ቀርቧል። አሳማኝ መረጃዎች ለተሰብሳቢው

ሕብረተሰብ ቀርቦ፤ ጥልቀት ያለው ግንዛቤ ለማስጨበጥ ተችሏል። ተሰብሳቢው ጥናቱን በጥሞና ካዳመጠ በኋላ በሰፊው ተወያይቶብታል። የድንበሩ ጉዳይ በጣም አሳሳቢና አደገኛ ሁኔታ ሁኔታ ላይ እንደሚገኝ ተገንዘቧል።

ከዚህ ጭብጥ በመነሳት፤ ሎንደን ኗሪ የሆንን ኢትዮጵያውያን በዛሬው ዕለት የሚከተሉትን የአቋም መግለጫ ተስማምተን አስተላልፈናል።

- ሀ) ባለ ጉዳዩ የኢትዮጵያ ሕዝብ ሳይወያይበት፤ ከጀርባው በምስጢር፤ ወያኔ/ኢሕዴግና የሱዳን መንግሥት የተሰማሙበትን የድንበር ውል፤ አገራዊ ክህደት ሲሆን፤ ልክ ከዚህ በፊት አንደተደረገው የአገሪቷን ሉአላዊነት የሚሸራርፍና የኢትዮጵያን አንጡራ መሬት ለሱዳን አሳልፎ የሚሰጥ ደባ መሆኑን በመገንዘብ፤ ድርጊቱን እናወግዘዋለን።
- ለ) የኢትዮጵያው አምባገነን ገዢ፤ በሕዛባችን ጀርባ፤ በምስጢር ከሱዳን መንግሥት ጋር ሲደራደር፤ ከሱዳን መንግሥት በኩል ብቻ አንዳንድ የራሳቸውን የደስታ መግለጫዎች ሲያወጡ፤ የኢትዮጵያ ሕዝብ ግን በወያኔ መንግስት በኩል ምንም መረጃ እንዳያገኝ የተደረገበትን ደባ ሙሉ በሙሉ እንቃወመዋለን።
- ሐ) የወያኔ/ኢሕዴግ መንግሥት በድንበራችን አካባቢ ያለውን ሰፊ መሬት ለሱዳን በድብቅ አሳልፎ ሲሰጥ፤ ለሰሙ የሕዝብ ተወካዮች ናቸው በሚባሉት በምክር ቤቱ/ፓርላማ የገጠገጣቸው ሰዎች እንኳን ሳያውቁ ክሕደት ፈጽሟልና፤ በራሱ ሕገ መንግሥት ሳይቀር ውክልና እንንደሌለው አረጋግጧል።
- መ) ወያኔ/ኢሕዴግ የሕዝብ ውክልና ሳይኖረው ባለጉዳዩን ሕዝብ ሳያማክር በጉልበት አስገደደ፤ ኗሪውን ከቀዬው ፈንቅሎ፤ ከሱዳን መንግሥት ጋር የፈጸመውን ውል፤ ከዚህ በፊት በዋናው ኮሚቴ እንደተላለፈው ሁሉ፤ ወደፊትም እንደ ሕጋዊ ድርድር ቆጥረን ልናከበረው እንደማንችል፤ ለአፍሪካ ሕብረት፤ ለሱዳን መንግሥትና ለዓለም ሕብረተሰብ ከውዲሁ ልናስታውቅ እንወዳለን።
- ሰ) ለሱዳን በድብቅ የተሰጠው መሬት፤ አባቶቻችን ደማቸውን አፍሰሰው፤ አጥንታቸውን ከስክሰው በታሪክ ያቆዩልን የሉዓላዊነታችን ማረጋገጫ ነውና አገር ሻጩ የወያኔ መንግሥትና ግብረ አበሮቹ እንዲህ ዓየነቱን አሳሪነት በሌለው ውል አመካኝተው የአገር ክህደት ወንጀል ሲፈጽሙ፤ የተዋዋሉት ውል ምንም ዓየነት ሕጋዊ ውክልን እንደሌለው ሊታወቅ ይገባል።
- ረ) የኢትዮጵያ ሕዝብ ታሪካዊ ድንበሩንና መሬቱን፤ እያንዳንዱን የእርሻ ማሳ ሳታቀር ጠንቅቆ ያውቃል። በመሆኑም፤ ጫዳውን፤ ጋራውን፤ ቆላውንና ደጋውን፤ ወንዙንና ማንኛውንም የአገሩን ሉዓላዊ ድንበሩን ሲከላከል ኑሯል። ስለዚህ፤ በሕዝባችን ጀርባ በወያኔና ጭፍሮቹ መሀል በማናለብኝነት የተፈጸመው ውል ቢኖር፤ የአገርን መሬት ቆርሶ ለባዕድ መስጠቱን፤ ምንጊዜም የምንቃወመውና የማናከበረው መሆኑን ከወዲሁ ልናስረግጥ እንወዳለን።
- ሠ) ቤታቸውን፤ ንብረታቸውን፤ እርሻቸውን፤ ድንበራቸውን ላለማስደፈር ሲፋለሙ ከተጎዱት የአካባቢው ኗሪ ወገኖቻችን ጎን አብረን መቆማችንን እናስታውቃለን። በአሁኑ ሰዓት መብታቸውን ለማስከበር የሚጠቀሙበትን ማንኛውንም እርምጃ እንደግፋለን።

ሸ) ይኸ ወያኔ/ኢሕአዴግ የአገር ክህደት ወንጀል ድርጊታቸው ተመዝግቦ፣ ባለሥልጣናቱ የፈጸሙት ወንጀል ወደፊት እንደሚያስጠይቃቸው ከወዲሁ እናሳስባለን። ከወያኔ ጋር አብረው እንዲህ ዓይነቱ የሀገር ክህደት ወንጀል ሲፈጸም የተባበሩላቸው ደጋፊዎቻቸውም በሕግና በታሪክ ፊት ወደፊት እንደሚጠየቁበት ልናሳስብ እንወዳለን።

ቀ) ለተቃዋሚ ፓርቲዎችና የሲቪክ (የሙያና የሰበአዊ መብት ተከራካሪ) ማኅበራት እንዲሁም የኢትዮጵያ ሉዓላዊነት የሚያሳስባችሁ ኢትዮጵያውያን በሙሉ፣ ወያኔ/ኢህአዴግ በኢትዮጵያ ላይ የፈጸመውን ደባ በአንደነት እንድናወግዝ፣ አደጋውንም ለመከላከል አብረን እንድንታገል፣ ጥሪአችንን እናስተላለፋለን።

በ) በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር የሚገኙ ነጻ የመገናኛ ብዙሀን ሠራተኞች፣ ይኸንን ዓብይና አሳሳቢ ጉዳይ በማስመለከት በወያኔ ኢሕአዴግ በኩል ሲፈጸም የቆየውን ቅጥፈት በተጨማሪ ማስረጃ በማጋለጣቸው ተሰብሳቢው ሊያመሰግናቸው ይወዳል። ወደፊትም እንዲቀጥሉ እንጠይቃለን።”

ኢትዮጵያ ለዘለዓለም ትኑር!
ትግሉ ይቀጥላል!